

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler. (Ötő Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

34. szám.

BRASSÓ, Szombat, márczius 21-én.

I-ső évfolyam 1885.

Egy felirat.

Brassó, 1885. márczius 20.

Brassómegye törvényhatósága már a legközelebbi napokban egy feliratot fog a kormány és a magyar országgyűlés elé terjeszteni, a melyben kéri a honvédségi szükségleteknek olyképeni beszerzését, hogy az ne egy vállalkozónak, hanem az ország különféle vidékein lévő, alkalmas ipartestületeknek adassék ki.

A kérvényt lapunk jövő száma egész terjedelmében fogja hozni, ma csak hozzászólni akarunk a tárgyhoz, mely igen közélről érdeklí hazánkat, de különösen városunkat, mint az ország egyik legnagyobb iparos-városát.

A törvényhatóság legutóbbi közgyűlésén erre vonatkozólag Dück József bányász és megyebizottmányi tag tett indítványt. A közgyűlés egyhangulag, az indítványhoz méltó lelkesedéssel emelte ezt határozattá, kimondván, hogy feliratilag fog a honvédelmi miniszter és országgyűlés felkérni erre.

Fontosabb határozatot Brassómegye törvényhatósága régen — talán egyáltalában nem hozott.

Közgazdasági válságunk mindegyre tart, sőt folyton terjeszkedik, míg elérte azon határt, melyen túl nincs terjeszkedés. Terményeink kivitele megszűnt, s mi ma teljesen a belföldi iparra s kereskedelemre szorultunk.

A magyar ipar távol áll még attól, hogy kivitelre számíton; ennek itthon kell maradnia, ipartermékeinket itthon kell elfogyasztani. — Ha a külföldi verseny ily nagy dimenziókat nem ölt vala, ma Magyarország ipara és kereskedelme bizonyára virágzóbb; így azonban iparos osztályunk, mely az ország némely vidékein tulnyomó, versenyképtelen lévén, fokról-fokra szegényedik és pusztul.

E tekintetben Brassó város példa gyanánt állhatna, intő példájával annak, hogy itt tenni, sürgősen tenni kell valamit.

Az egyedüli, a mi a magyar iparost megmenthetné: hogy minden belföldi szükséglet belföldön fedeztessék.

Járjon elő jó példával az állam. Mondja ki a törvényhozás, hogy állami szükségletek kizárólag a magyar birodalom területén fedezhetők a különféle vidékek s azok érdekeinek figyelemben tartásával.

Ekkor a kormány bizonyára gondoskodni

fog, hogy a munkákat ezentúl nem egy vállalkozó nyerje el.

Ha a honvédség, esendőség, posta és távirászati, szóval minden állami szükséglet arányosan osztatik fel, megszűnt az ipar-válság, feléled újból az iparos osztály s újból gyarapodni fog.

S kinek lesz ebből legtöbb haszna? Természetesen magának az államnak. Egy ország vagyonban és hatalomban csak úgy lehet gazdag és nagy, ha honpolgárai nem földhöz ragadt szegény emberek, hanem jómóduak. — Volt idő, mikor az volt a magyar nép, s nem csitggedtünk el: lesz még idő erre. A jövő még nincs elveszve.

Csak hogy minden nap, melyet mulasztunk, határtalan veszteség a nemzetre. A nép csaknem kenyér nélkül áll, a kivándorlások mind nagyobb és nagyobb mérveket öltenek. Ezeket pedig ellensúlyozni, megakadályozni a kormány első feladata.

Brassómegye törvényhatósága az első lépést megtette, és mi egy perczig sem kételkedhetünk, hogy az ország valamennyi törvényhatósága pártoló feliratot fog az országgyűlés elé terjeszteni. — Ez kötelessége, ha lakossága jólétét szíven hordja.

Azonban menjünk tovább a kérdésben.

A közös hadsereg óriási költségeihez nagy mértékben járul Magyarország is, és mindennek dacára eddig ugyszólván figyelembe sem vették iparviszonyaink. A közös hadsereg szükségletei csaknem kizárólag a birodalom lajtántúli felében fedeztetnek, s valóban, míg a mi iparosaink anyagilag pusztulnak, addig az ausztriai ipar folyton gyarapodik.

Magyarország joggal követelheti meg, hogy ha nem is fele, de legalább egyharmada a munkának nekünk jusson. Ezt megkövetelni a kormány kötelessége, ezt sürgetni az országgyűlés feladata, s mi reméljük is, hogy az ideai munkakiadásoknál Magyarország is méltó figyelembe fog vétetni.

Mindehhez azonban szükséges, hogy mozogjunk, szóljunk. Mozogjanak az iparosok és kereskedők, létérdekük függ tőle, de mozogjon a sajtó, — azon magyar sajtó, mely nagy hatalom az országban.

Sajátságos, hogy a sajtó figyelme éppen ily fontos közgazdasági ügyekre nem terjed ki.

A fővárosi sajtó a vidéki érdekekkel nem

is törődik, s velünk Erdélylyel pedig éppen nem.

Elég baj. — Ép ezért magunknak kell tenni, nekünk kell mozogni, nekünk kell fűhez-fához kapaszkodni, hogy ezélt érvünk. — Erdély utalva van az iparra; a mi földünk van, az vajmi kevés, abból mi meg nem élünk. S különösen a magyarság az, melynek zöme, többsége iparos. — A Székelyföld ma-holnap iparra lesz utalva, szóval minden körülmény az ipar-érdekek fejlesztése mellett szól.

Dück József bányász indítványa minden dicséreten felül áll, valamint azon lelkesedés is, melylyel a törvényhatóság azt tetté emelte.

S ha tekintjük azon buzgalmat s odaadást, melylyel megyénk érdemes főispánja, gróf Bethlen András, ez ügyben és e téren már régen működik, ha meggondoljuk, hogy a magyar törvényhozás és kormány nem zárkozhatik el egy a nemzet vagyoni gyarapodását annyira feltételező kívánságtól; hogy éppen a kormánynak és országgyűlésnek első feladata a honpolgárok vagyoni érdekeit megóvni, azokat fejleszteni; ha tekintetbe vesszük, hogy e kérelem teljesítése nehézségekbe éppen nem ütközik, megnyugvással nézhetünk e felirat sorsa elé. Üdvözljük Brassómegye törvényhatóságát s az indítványozót! Üdvözljük őket, midőn újabb és újabb bizonyosságát látjuk annak, hogy e kis megye közgyűlési terméből a nemzet érdekeinek megvédése nincs kizárva.

- y.

Belföld.

A módosított reform-javaslat. A főrendiház hármass bizottsága 19-én hitelesítette a főrendiház reformjáról szóló javaslatnak a bizottságban egyezségileg módosított szövegét, mely 20-án délelben került a főrendiház plenuma elé. A módosítás lényeges részeit már multkor ismerettük. Az 5. szakasz (a javaslatban a 6 ik) a kinevezettekéről a következőket tartalmazza: A főrendiház tagja élethossziglan az, a kit ő felsége — hogy az által az érdemet megjutalmazza s a főrendiház tekintélyét még inkább emelje — a szent István koronájához tartozó országok állampolgárai sorából, a minisztertanács ajánlatára ilyen gyanánt kinevez. Az éltük fogyáig kinevezettek száma az első szervezésnél a harminczat meg nem haladhatja. Ezentul a kinevezés csak fokozatint történik s évenként ötnél többre nem terjed. Az így kinevezett tagok száma az 50-et semmi szín alatt meg nem haladhatja. — A főrendiház kezdeményezési jogáról szóló szakasz a képviselőházban elfogadott módosítás felrétételével kimondja, hogy a főrendiház hatásköre a régi marad s a kezdeményezés tekintetében is a mostani gyakorlat marad irányadó mindaddig, míg külön tör-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Bibliai és földtani párhuzamok.

(Vége.)

A biblia hatodik napja földünk ezen ujkorával áll párhuzamban, minthogy ez időben teremte Isten az emlőállatokat és utánok az embert (Mózes I. k. 1. 25. 26).

Ha az előadottak fonalán végig tekintünk a teremtes sorrendjén, úgy a biblia és a tudományos elmélet között oly szép összhangzást találunk, mely önkénytelenül ébreszti fel bennünk a gondolatot, hogy a genesis írója csak fensőbb sugalat mellett pillanthatott be ily mélyen a teremtes titkaiba. S miért ne történhetett volna meg egy Mózes-szel az, a mi megtörtént egy Newtonnal, kiről Halley ezt mondja: „Nec fas est propius mortali attingere divos” (Halandónak lehetetlen jobban megközelíteni az Istenséget). Pope pedig angol rimben így zengedez:

Isten szóla: Legyen fény!

Newton jöve és lőn fény.

A bibliai napok tehát rendkívül hosszú korszakok, melyeknek mindenike sok millió évet vett igénybe. A tudósok tettek ugyan e tekintetben különféle kísérletekre fektetett számításokat, de azok eredményeikben egymástól nagyon eltérnek. Bischof azon időtől

fogva, midőn földünk jelenlegi szilárd kérge még olvadt állapotban volt, mostanig 353 millió évet, a kőszénkortól pedig mostanig 1,300.000-ret számít. Ugyan ő később ezen utóbbi időtartamot 9 millióra emelte, mi valószínűbb is, ha tekintetbe vesszük, hogy dr. Báblichnek 1881-ben közzétett számítása szerint, maga az ember egy és 1/4 millió év óta létezik. Haughton matematikus úgy találta, hogy a harmadkorban a hőmérséknek 24 fokkal való alábbszállására 1800 millió esztendő kellett. William Thomson a közetek fokozatos kihülésén tett számos megfigyelései alapján azon nézetet koczkatatja, hogy a föld 100 millió év óta lakható az emberre nézve; miből természetesen nem következik, hogy tényleg lakta is, mert az ember csak a negyedkorban, vagy legfőlebb a harmadkor vége felé (Pliocén Képződmény) lépett fel; de az igenis következik, hogy ha az ember által a föld 100 millió év óta lakható volt, úgy az öt megelőző nagy emlősökre nézve még inkább az vala, ezek pedig a harmadkor első felében már felléptek, s így Thomson állításából folyólag, a földtörténet ujkora (Tertiär és Quartär) 100 milliónál több évet karol fel.

És ebben nincs semmi meglepő, hiszen a harmadkor oly messze időbe vezet vissza, midőn a kelet-európai vagy Neogen-tenger borítá a bécsi medenczétől kezdve, Magyarországot, Gács- és Oláhországot, Bulgáriát, Dél-Oroszont, Ki-Ázsia egy részét, sőt

ezen tul is kiterjedt a Himalaya hegységig, s még tovább China és a Sunda-szigetekig. A Fekete- és Kaspi tengert, valamint az Aral-tavat e nagy ocean maradványaiként tekintik. Másfelől a Közép- és Adriai-tenger hullámai fődék Triest, Velence, Milano, Genua, Turin és Marseille mai helyeit, ugyszinte Toskanát, a Campagnát és a nápolyi mély lapályt, úgy hogy az olasz félszigetnek csupán a váza állott viz felett. Tenger alatt állottak Bordeaux, Nantes, Páris és London.

A foraminiferákhoz tartozó, de már nem létező kis állatok (Nummuliták) millióinak lerakódásai huzódnak végig a Pyrenäek, Alpok, Apenninek, Kárpátok és a Himalaya heglánczokon. Csucsok, melyeket ma örökös hó takar, akkor viz alatt állottak, s ama heglánczok most magasán fekvő részei még az Eocén-tenger habjaiban fürödtek.

Mikép alkosson az ész fogalmat a föld idősségéről, ha látja, hogy az Alpok és a Himalaya lassu kiemelkedése a legujabb geológiai korszakba esik, mely mögött a előbbi rétegzetek végtelen hosszú sora fekszik. . . .

Jakob égbe nyuló létrája ez, melyen tömérdek hágsó vezet Isten trónjáig, hol elhangzott kezdetben a „Legyen!”

Radányi József.

vény meg nem határozza, hogy mily ügyek kezdeményezhetők mind a két házban, s melyek egyedül a képviselőházban. — A mágnások által választott cenzus alatti főrendekről az új 25. §. rendelkezik olyképen, hogy a főrendiháznak jelenleg igazolt összes tagjai a reform által jogukat veszítő főrendek kebeléből éltek fogytaig tagokat választanak, de ezek száma az 50-et tul nem haladhatja. A választás előre meghatározott napon a főrendiház által megállapítandó mód szerint egyszer és mindenkorra fog végbemenni.

Országgyűlés.

A képviselőház 17-iki ülésén elvégezte a multkor megszavazott nyugdíjtörvény harmadszori felolvasását, valamint utána a váltópénzek szaporításáról szóló törvényjavaslatot.

E javaslat alapján a magyar kormány, az osztrák kormányval megegyezve, 600 ezer forintig főlhatalmazást kér váltópénz verésére, mert a váltópénznek eddigi mennyisége a forgalmi szükségletet már nem elégíti ki.

A javaslatához általánosságban hozzászólottak Hegedűs Sándor előadón kívül, Ámon, Fenyvessy, Helfy — s végül gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter, ki nek rövid felszólalása után, a javaslat úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatott.

Irányi Dániel az idegenek letelepedéséről, gr. Szapáry a kataszterről s b. Kemény Szered és Galgóc-Lipótvár állomásai között építendő összekötő vonalról nyújtott be törvényjavaslatot. A multkor távol volt képviselők ellenében megszüntettetett az eljárás.

Ezzel a napirend ki lévén merítve, elnök a legközelebbi ülések napirendjére nézve tett előterjesztést; s abban történt megállapodás, hogy a legközelebbi ülés csütörtökön lesz, melyen Tisza miniszterelnök a horvát ügyekben választandó regnikoláris deputációkra nézve fog előterjesztést tenni, — s ugyanakkor esetleg interpellációk is tehetők.

A főrendiház tárgyalásai alatt a képviselőház nem fog üléseket tartani.

Román lapszemle.

A „Gazeta” márczius 17-iki számának vezércikkében ép úgy forgatja kegyes szemeit az égre, mint Trucza Péter országos képviselő az ő interpellációjában, melyet a belügyminiszterhez intézett. Mind a ketten elég okosak egy szóval sem említeni Hóra, Kloska és Krizsán rablóbűsök neveit, pedig úgy tudják, mint mi és mint tudja az egész művelt közönség, hogy Lupsán aranyos-tordamegyei községben miféle istenitiszteleet tartása nem engedtetett meg. Meg akarták hőseik kivégeztetésének százados évfordulóját minden templomban requiemezni. — A kormány első sorban felelős lévén az ország belnyugalma megőrzéseért, elejét vette annak, hogy az isten háza törvényesen kivégzett rablók emlékének imádási helyévé sülyesztesék. Az érsekek és püspökök, mint épen a Gazetából olvassuk, igyekeztek megfelelni magasztos hivatásuknak s a parastást — emlékünnepet — Hóráért és társaiért nem engedték megtartatni. A hol a főpásztori körlevél a pap által, a ki első sorban tartozik főpapjának engedelmeskedni, nem használt, ott a szurony lett a monitor. Általában mondhatjuk, hogy az egész Hóra-hűhő csütörtököt mondott, nem ugyan az agitátorok kegyéből, hanem a kormány és a főpapok hazafias előrelátásából.

Midőn ez így van s midőn ezt mindenki így tudja, akkor előáll a „Gazeta” és elkezd égre forgatni keresztyéni áhitatos szemeit, mondván:

„Ugyancsak szomorú időkért a magyar szabadság, ha 1885. márczius 15-ike előtti napon egy nemzetiségi képviselő kényszerítve látta magát a valóságos és egyéni szabadság védelme érdekében az állam egy jelentékeny népessége mellett felszólalni.” — Különösen nagy örömet okozott Trutza ezen kérdése a Gazetának: „Tudja-e a korona mindezen törvénytelenségeket?” — Na, mi ezt az örömet nem zavarjuk, hanem igenis azt mi is aláírjuk: „Nem hiszszük, hogy kielégítőleg feleljen Tisza miniszterelnök a feltett kérdésekre. Valószínű, hogy válasza épen új fenyegetések lesznek.”

Tökéletesen elhiszszük, hogy a „Gazetát” nem fogja a válasz kielégíteni, de hát hol van az a halandó, a ki őt ki bírná elégíteni? Mi azt hiszszük, hogy még nem született a hazában ilyen magyar államférfi. Körműkre fog-e koppintani a miniszterelnök azoknak a kegyes keresztyéneknek, kiket egy bizonyos napra úgy megszállott a templomlátogatás viszketege? — nem a mi dolgunk, majd meglátjuk. Azonban a „Gazeta” már előre jelzi, hogy őket az a fenyegetés csak egy pillanatra sem csüggeszti el. Ők megfeszítik erejüket a despotizmus és önkény ellen, megtesznek minden lehetőt, hogy tudomására jusszon a királynak — capului statului — ez a türehtetlen állapot, a mit ez a kormány nekik teremtetett.

Lugoson is be lett tiltva a Hora-parasztas. A kultuszminiszter felhívta Mihály Viktor püspököt személyes felelősség terhe alatt, hogy tegyen gyors intézkedést, főleg az erdélyi részekben amaz ünnepélyek megakadályozására, s eljárásáról tegyen jelentést. — Mihály V. gör.-kath. püspök aztán körlevelet bocsátott ki, melyben csak a fennebbi parancsot reprodukálja, minden fejtegetés nélkül. Ezt írják a Gazetának Lugosról. Alig hiszszük, hogy Mihály püspöknek a titkára lenne az a levelező, a ki Mihály püspöknek körlevelét még nem is látta s már is tudja előre hirdetni, hogy az csak a miniszter parancsát tartalmazza. — Ilyen a tudós levelező! Nem csuda, hogy Lugoson sok a tüdő- s talán az agygyuladás is; beteg főnek beteg a szüleménye. Ehhez hasonló a „Gazeta” azon nagyszerű fölfedezése, hogy Bismarck nem oldhatja meg a nagyobb kérdéseket a magyarok nélkül. Hát a „Gazeta” szerkesztője nem polgára a magyar államnak, s így nem veszi-e észre, hogy önmagára is él-ezel? Vámbéry nem szorult arra, hogy a brassói nagy piacon dicsérgessék.

Czenkalji.

Külföld.

Viharos jelenetek az osztrák képviselőházban. Az osztrák képviselőháznak f. hó 18-án rendkívül izgalmas és viharos jelenetekben gazdag ülése volt, mely eddigelé páratlanul áll az osztrák parlament történetében.

Mikor ugyanis Knotz képviselő beszéde folyamán úgy nyilatkozott, hogy a németek nem akarnak zeloták lenni, mint a ruthenek Galicziában, Czerkavski lengyel képviselő fölemelt öklökkel ütésre készen rohant feléje e szavakkal: „Hagyjon ön békét a rutheneknek, különben! . . .”

Knotz fenyegetett helyzetét látva, az egész baloldali köréje csoportosult s rémitő zaj támadt, melyből csak ilyféle kiáltások voltak kivehetők: „Ez hallatlan! Ez impertinencia! Gyalázat! . . .” „Ki mer itt egy képviselőt így félbeszakítani? Ki vele! Pfuj!” stb. A zaj nőttön nő; elnök hiába csönget, hiába kiáltoz bele a sikeitő lármába, mindenki hevesen gesztikulál, dühöng és kiabál; mignem végre Pacher és Dumba képviselők karon ragadják Czerkawskit és kivezetik a házból. A képviselők csoportokra oszlanak; a karzatok közönsége Knotz mellett tüntet, mire az elnök elrendeli a karzatok kiürítését.

Végre annyira helyreáll a nyugalom, hogy az elnök szava érthető lesz, mire Czerkawski és Knotz képviselőket rendre utasítja.

A másik zajos jelenet ez volt: Kathrein klerikális képviselő nevétségeseznek mondja Knotz megjegyzéseit; Krausz képviselő erre Kathreint renegátnak nevezi, miért az elnök rendreutasítja.

Az ülés végeztével Czerkawski bocsánatot kér Knotztól.

Román kamara. Bukarestből értesítik lapunkat, hogy a kamara 90 szavazattal 1 ellenében elfogadta a kiviteli és behozatali vámok általános tarifájának megállapításáról szóló törvényjavaslatot, melynek értelmében a jelenlegi tarifák eltörlötnek és az új tarifák kihirdetéséig az autonóm tarifa-tételek állítatnak vissza. A törvény július 1-én lép életbe és hogy 17-én éjjel tartott ülésében a Galatz- és Brailának újra szabad kikötökké nyilvánítása iránt előterjesztett javaslatot 61 szavazattal 29 ellenében elvetette.

Az angol-orosz konfliktus. Az angol felsőház márczius 17-iki ülésén Granville kijelenté, hogy az Oroszországgal kötött új egyezmény nem végleges megoldása a legfontosabb kérdéseknek, melyek, mint reméli, oly megoldást fognak nyerni, mely mind a két kormányt kielégíti. A jelenlegi egyezménynek csak az a célja, hogy megakadályoztassék az összeütközés, mely a megoldást jelentékenyen megnehezítené.

Iparunk életkérdése.

Nem üres phrázis e czim. Mindennap újból és újból meggyőződhetünk erről.

Nem festjük az ördögöt feketébbre, mint a minő valójában. — Iparosaink többsége földhöz ragadt szegény emberek, kiknek csak még egy juthat osztályrészül: az éhhalál. — Oly nyomasztó légkör még Brassó város iparososztálya felett nem lebegett, mint napjainkban.

A városunk többségét képező iparososztály kol-dusbotra jutott. — A forgalom megszűnt, forgalom nélkül nincs kereset, kereset nélkül nincs kenyér, kenyér nélkül nem lehet élet.

Ime, a válpont, mely előtt a mi szegény iparosaink állnak. Itt gyors segítség kell! . . . különben honpolgárok, jó hazafiak százai végső pusztulásra jutottak, kivándorolni lesznek kénytelenek.

De legnyomasztóbb ezek között is a lábbeli készítő — csizmadiák és cipészek — helyzete.

Foglalkoztunk ezzel már gyakrabban, munkánknak kezd is sikere lenni. — Iparosaink biztató szavunktól buzdulnak, illetékes helyen pedig felszólalásaink kegyes figyelemben részesülnek. — Közöltük volt, hogy a helybeli csizmadia-társulat kérvényezte volt a honvé-

delmi miniszternél, hogy a munkálatok egy részét nálunk készíttesse.

Szerdán hallhatták az illetők, hogy ezen kérelemnek folyó évben leendő teljesítése immár lehetetlen, a mennyiben az államot szerződése köti, melytől eltérni nem lehet, nem szabad.

De tekintve iparosaink sanyaru helyzetét, a honvédelmi miniszter ur minden töle telhetőt el akar követni ezek érdekében. — El is követte. — köszönet érte. — A miniszter ur igen meleg érdeklődést tanúsított ügyünk iránt akkor, midőn érintkezésbe tette magát a vállalkozóval az iránt, hogy a folyó évre engedjen át a brassai szegénysorsu, rögtöni segélyre szorult csizmadiáknak 2000 pár bakkancsot.

Ezen meleg érdeklődést eléggé meg nem hálálhatják iparosaink.

S Behrenfeld vállalkozó, tekintve ugyan rossz viszonyainkat — engedett a felhívásnak s beleegyezését adta abba, hogy 2000 pár bakkancs ezen szegény mestereknek jusszon.

Mily nemes cselekedet volt ez részéről is, kitűnik abból, ha tekintetbe vesszük, hogy ő a munkából semminemű százalékot nem kíván, hanem fizeti azon árakat, melyeket az államtól ő kap.

E czimen ő legalább 1000 frttal kevesebb haszonnal bír, mely összeg ez esetben nekünk jut.

De midőn ezt megtette, egyszersmind kis nehézséget is gördített az ügy elé, — szeretjük hinni, hogy akaratlanul.

Szerdán délután — mint lapunk mult számában említők — volt ez ügyben derék polgármesterünk Brennerberg Ferencz elnöklété alatt az értekezlet, a ki előadta a miniszter ur leiratát s a pályázati feltételeket.

A feltételek között van egy pont, melyen a tárgyalás fennakadt. Nevezetesen az, hogy az illető mester tartozik a munkát saját anyagából, saját műhelyében, maga és hozzátartozói, minden idegen segítség nélkül végezni, azaz ő tartozik az anyagot venni, szabni s elkészíteni. Itt volt a bökkenő.

Hogy minden közvetítés kizárassék és ez által a szegény iparos önmaga élvezze munkája gyümölcseit, azt csak helyeselhetjük, mert a nyereszkeskedési vágnak így eleje lesz véve; de az ily feltétel ellen részünkről is hozzá kell járulnunk a vetohoz, melyet a gyűlésen Szénássy Sámuel, majd Vén Ferencz István, Papp Elek és Kornya Károly igen helyesen okadatoltak.

Ezen feltétel illuzoris-á teszi az egész ügyet, — még pedig két oly okból, melyeket figyelmen kívül hagyni nem lehet, nem szabad.

Az első ok, hogy épen ezen szegény mesterek — kiknek ezen 2000 pár pillanatnyi segélyt akar nyújtani — oly földhöz ragadt szegény emberek, hogy a legjobb akarat mellett sem képesek az anyagot maguk erejéből megvásárolni.

Ez tehát az első s a hol nincs, ott ne keress.

A második ok ennél nem kevesebb fontosságu. Ezen szegény mesterek között sokan vannak, a kik szabni épen nem tudnak, szóval nálunk a csizmadiák közösen dolgoznak, az egyiknek hiányát pótolja a másik, az egész testület pedig hasonlít egy óraműhez, melynek egyik kereke a másikba illik és csak így képes mozogni.

Nagyon természetes, hogy ily feltétel mellett iparosaink nem képesek a munka elvállalására, míg ha ettől a vállalkozó eláll, akkor képesek kitűnő, kifogásolhatatlan munkát szállítani.

Ha tehát a miniszter s Behrenfeld ur segíteni akarnak a mi szegény iparosainkon, tegyenek még egy kis engedményt. A mit a csizmadiák kérnek, az nem is sok és nagyon is méltányos.

Engedjék meg — s ez épen csak Behrenfeld urtól függ — hogy az anyagot a helybeli csizmadia társulat vásárolja, mely a nagybani vásárlás mellett kedvezmény árakban is részesül, hogy egy közös szabász szabja a cipőket s teljesen kiszabva adja ki a polgármester által kijelölt szegény mesternek, a ki azután könnyű szerrel végezheti el a munkát.

A csizmadia-társulat kiteszi a pénzt, de közvetítési vagy bármilyen díjat nem akar s nem szabad akarnia; azért van, hogy az általa képviselt iparágat előmozdítsa, — ez célja, ez kötelessége. A mi pedig a szabásznak fizetendő díjat illeti, azt az a száz iparos, ki a munkát kapja, szívesen állja ki közösen.

Ez volna iparosaink kérése, melyet a polgármester van hivatva a miniszter előtt tolmácsolni s mi egy percig sem kételkedünk abban, hogy a polgármester ur a helyzetet a maga valóságában feltárva, támogatni fogja a kérést.

A miniszter és vállalkozó célja lévén a segélyre szorultaknak közvetlen segítséget nyújtani, nagyon célzerű, ha itt minden közvetítés kizárt. Ez azonban kizárható akkor is — már t. i. az ezzel járó

nyeréskedés — ha az ellenőrzést a polgármester és a vállalkozó megbízottja teljesíti.

Igy — de csak így lehet szegény iparosainkon egy pillanatra segíteni, míg a nagyobb segély kieszközölhető lesz, mely — mint reméljük — egy más uton, melyen lapunk szerkesztője most fáradozik s mely már is igen kedvező eredménnyel kínálkozik — meg nyerhető lesz.

S mi csatlakozunk iparosaink nézete-s kéréséhez. Csatlakozunk ahhoz, midőn egyrészt a miniszter urat, másrészt Behrenfeld vállalkozó urat kérjük, adjanak helyt ezen csekély kérésnek.

Ők segíteni akarnak a mi iparosaink kétségbeesett helyzetén, segítsenek tehát úgy, hogy ezek azt el is fogadassák. A miniszter ur volt szíves meleg érdeklődéssel viseltetni ügyünk iránt, kérjük ezt ez irányban is; Behrenfeld ur volt szíves lemondani 2000 pár bakancsról a mi szegény mestereink javára, terjeszsze ki ezen nagylelkűségét s adja beleegyezését fenti kéréshez. — Reá nézve már most közönyös lehet az ügy ily fordulata.

Iparosaink pedig legyenek meggyőződve, hogy a magyar hazában végkép még el nem pusztulunk. — Vannak válságos korszakok, minő a bibliai hét sovány év is volt, de ha ezt sikeresen, »megfogyva bár, de törve nem« átéljük, akkor jön a jobb kor — a bibliai hét kövér év —, mely után buzgó imádság epedez, százezrek ajakán.

Ne csüggedjünk el! Annyi csapás után megjö az áldás is.

Adja isten!!! — — —

- y. -

A hirdetésbélyeg eltörlése.

Azon üdvös mozgalomról, melyet a hirdetésbélyegnek hazánkban leendő eltörlése iránt a budapesti kereskedelmi és iparkamara megindított, annak idején megemlékeztünk, közölve a miniszterhez intézett felterjesztést egész terjedelmében.

Ezzel azonban korántsem tettünk eleget azon kötelességnek, mely e tekintetben a sajtónak jut.

Nem elég, hogy a hazai sajtó örömet fejezzék ki a mozgalom megindulása felett, nem elég, hogy szótlanul üdvözlje a mozgalmat megindított kamarát: a hazai sajtónak más kötelessége is van még, tenni is kell valamit az ügyben.

Mert ha igaz az, hogy iparunk és kereskedelmünk, nemkülönben közgazdasági életünk fejlesztésére a hirdetések nagy befolyással vannak, a melynek a köteles bélyegdíj épen nem válik előnyére, bizonyára igaz, sőt kétségbevonhatatlan az, hogy a bélyegdíj eltörlése újabb lendületet adna a sajtónak.

A kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi szempontból fogta fel a kérdést és már e szempontból is égető szükségnek tartja a megszüntetést; mennél nyomósabbak azonban az érvek, ha a sajtóra háramló előnyök, illetve hátrányok tekintetéből vizsgáljuk az ügyet. —

A hirlapkiadók ma ugyyszólván a kincstár részére hirdetnek; a kincstárnak nagyobb jövedelmet hoz a hirdetés, mint magának a kiadónak. — Egy egész lapra terjedő hirdetés ugyanazon bélyegilletéket fizeti, mint egy öt soros hirdetés. Hol van itt az igazság? Szerződések, beadványok, okmányok stb. bélyegilletékei az összegtől tétetnek függővé, vagy jellegűktől, — a hirdetésbélyeg pedig egyenlően rovatik ki egy ötven frtot. s ötven krt. fizető hirdetés után egyaránt, — mindkettő után egyenlően kell megfizetni a harmincz krt. bélyegét. Hogy ezáltal egyik félnek nagy előnye, míg a másiknak kára van, az nagyon könnyen átértethető. — De különösen a vidéki lapok azok, melyek itt legtöbbet károsulnak. Nálunk leggyakrabban az apró kis hirdetések, minő egy lapban 20—30 is szokott lenni s míg egy más lap, mely ugyanily térre egy hirdetést ad, azért 30 krt. fizet, addig nekünk huszszor, vagy harminczszor annyit kell fizetni.

Az éremnek még egy oldala van, az sem kedvezőbb emennél. Az óriási hirdetésbélyeg tartóztatja a feleket a hirdetésről, — ez a másik.

Ausztria régen eltörölte már a hirdetésbélyeget, jobban is áll kereskedelme, jobban anyagi tekintetben sajtoja.

Tagadhatatlan tény, hogy a hirdetés az iparra és kereskedelemre nagy befolyással bír s ezt elismerte Ausztria akkor, midőn eltörölte a bélyeget, mely tartóztatja a feleket a hirdetésről.

Kétség sem fér ahhoz, hogy az ország összes kereskedelmi és iparkamarái minél előbb pártoló felterjesztést fognak intézni a kereskedelmi miniszterhez — még pedig a kereskedelem szempontjából.

De mit tesz a sajtó? . . . melynek a kereskedelemnél sokkal nagyobb érdeke van az ügyben. A sajtó közönyös maradt e kérdésben eddig, szárazon, minden megjegyzés nélkül közölte a feliratot.

Pedig ez ügy nagyobb lelkesedést érdemel ré-

szünkről, a sajtó munkásaitól. A kiadó érdeke a mi érdekünk is.

Az ügyet az országgyűlés elé kell vinni, a sajtónak ott kell kérni a bélyegdíj eltörlését. Sem a kormány, sem a törvényhozás nem zárkozik el üdvös mozgalmak elől, még ha áldozatokba kerül is. Semmi kétség aziránt, hogy ha a sajtó ezen kérésével a törvényhozás és kormány előtt megjelenik, ott meghallgatásra is talál.

A hazai lapok összes szerkesztői és kiadói terjeszsenek tehát egy feliratot a kormány és országgyűlés elé, támogassák a budapesti kereskedelmi kamara kérését, kérjék, sürgessék a hirdetésbélyeg eltörlését.

Igaz ugyan, hogy a kincstár ez által anyagi veszteséget szenved. De e veszteség is csak látszólagos, mert a mennyivel az illetékeztimen a bevétel csökken, annnyival fog növekedni kereskedelmi és ipari tekintetben.

A főteendő, a munka oroszlánrésze tehát a sajtót illeti. S mi remélni is akarjuk, hogy az a sajtó, mely annyiak érdekében gyakran keserű harcot folytat, nem fog tétlen maradni ott, hol saját érdeke forog fenn.

Tettre, laptársak! Járuljunk a törvényhozás elé és kérjük magunk részére is azt, mit Lajthán tuli társaink már oly régen élveznek!

—J.

A philharmonikusok hangversenye.

Rendkívüli élvezetben részesült Brassó város zeneértő közönsége f. hó 17-én a „Nr. 1« termében, mely szokatlanul zsufolva volt. Valóban ez egyet szorgalmát, kitartását és haladását nem lehet eléggé dicélni, nem soha vezetőjük Brandner Antal úr odaadását. Egyébiránt nem volt váratlan ezuttal a tömeges látogatás, mert a műsorban első számként tündökölt Beethoven 4-ik Symphoniája B-durban, egy zenemű, mely magában véve elegendő volna zeneértő és zenekedvelő embereket akár ezred éves álomból felzavarni. Ma mindemellett még alkalom nyílt Bach, Spohr és Cherubini jeles műveiből, egyet-egyet hallani, s így nagyon természetesnek találjuk nemcsak a ház zsufolt állapotát, de a közönség zajosnál zajosabb tettség nyilvánításait. Bátran merem állítani, hogy a brassói közönség mely a zene iránt nagy rokonszenvet de kevés hálát tanusít, ez alkalommal tul tett önmagán, de érdem szerint is, mért nyíltan be kell valanom, hogy a philharmonikusok minden várakozásainkat tulszárnyalták. Ilyet Brassóban eddig nem látott és nem hallott senki. Egy ily szép számú játszó személyzet mellett a ritka összhangzat bámulatba ejtette a közönséget. Különösen a symphoniában, mely akkép van írva, hogy majdnem minden hangszernek jut egy-egy magán rész, a szó szoros értelmében nagy művészetet árultak el a derék és kitartó zenészek és ha meggondoljuk, hogy ily zenemű előadása még kitűnő zenészeknél is próbákat igényel, elképzelhető, hogy egy ily egyetnél, mely részben műkedvelőkből áll, nem kevés próbára volt szükség. Nem ölhethjük szavakba a dicséret ama részét, mely a kitartó tagok mellett, azok vezetőjét, Brandner urat első sorban megilleti; azt sem hálálhatjuk meg dicséretetek által mit Brandner mint e philharmonikus egyet megteremtője már eddig kiérdemelt. A symphonia mindnégy része zajosan meg lett tapsolva és Brandner többször kihíva.

Spohr és Bach zeneműveiben Grigorovics Olga ő nagysága tündökölt. E lapok hasábjain még nem volt alkalmunk a brassói hegedűsök e kiváló alakját ismertetni, de tévovázás nélkül is kell mondanunk, hogy a kisasszony párját a hegedűn Brassón alig lehet feltalálni. Grigorovics ő nagysága játéka a művésznőt első percze elárulja és minél tovább hallgatjuk az általa, a hegedű hurjaiból kicsalt édeni hangokat, annál inkább érezzük, hogy egy teljes művésznő áll előttünk. Különösen Bach Ciaconnájában, mely magánhegedűnek van írva, nagy és felejthetetlen sikert aratott a művésznő. A közönség persze többször kihívta. A műsor utolsó számát Cherubini nyitánya képezte Anacreonból, mely szintén nagy szabadoszággal lett előadva. Ily hatás alatt mi, mint a nyilvánosság képviselői és szószói, csak kedves kötelességet teljesítünk, midőn a philharmonikus egyetnek, a solistanőnek és különösen az egyet jeles és kitartó vezetőjének köszönetet szavazunk a ritka élvezetért, melyet nekünk és az egész hallgatóságnak nyújtottak.

—n—

Helyi és vidéki hírek.

Értekezlet. Szombaton, folyó hó 21-én délután 3 órakor a bolonyai Benedek-féle vendéglőben a helybeli csizmadia és cipész mesterek értekezletet tartanak.

Rónay Jácint bukaresti érsek. Mint a bécsi lapoknak Bukarestből írják, ott az a hír kering, hogy

bukaresti róm. kath. érsekké Rónay Jácint pü-pök, Mária Valéria főhercegeasszony volt nevelője fog ki-nevezettni. A kinevezés a pápa joga, de a magyar kormány ő szentségének Rónayt ajánlja.

Márczius 15-ike Bukarestben. Bukaresti levelezőnk írja: »A Bukaresti magyar társalgó és segély egyeslet« fényesen ünnepelte meg a márczius 15-iki nagy napot. Exner József, építész hazánk fia hazafias fáradozásának köszönhetjük, hogy Bukarest legelőkelőbb magyarjai szép számban gyűltek össze a Kiss féle vendéglőjében egy közös vacsorára. A pohárköszöntők sorát Resch Ferenc egyetleti elnök hazánk fia Romániára és annak urakodó párjára üritette poharát. Exner hazánk fia egy igen sikeres beszédben ösmertette a márcz. 15-iki nagy eseményeket. Vándory Kossuthra, a szabadelvű irány megmentőjére üritette poharát. Gönczy Károly az elnökre, Répassy, Nagy és Gönczy Vándoryra, Németh Gábor a »Talpra magyar«-t szavalta el és pedig igen nagy hatással, Vándory most két köszöntőt mondott: egyet Exnerre, a fáradhatlan jó hazafiára és egy hosszabb beszédet az egyetleti tagok összetartására. A kedélyes est éjfél után ért véget.

Sajtóper egy horvát lap ellen. Mint Zágrábból jelentik, az ottani államügyészség a Zágrábban megjelenő »Sobran« című lap ellen, az abban megjelent s a zágrábi állami reáliskola ellen rágalmatokat szóró nyílt-téri cikkek miatt sajtópert indított. — A lap szerkesztőjét a sajtóvizsgáló bírő már ki is hallgatta, ki a felelősséget a cikkért magára vállalta. A végtárgyalás nemsokára ki lesz tűzve.

Kézdí-Vásárhelyt a városi képviselő testület tegnapelőtt közgyűlést tartott a kapitány választás ügyében. Benkő Sándor aljegyző közfelkiáltással választott meg a városi kapitánynya. Benkő ifju erő, szép tehetség, csak érvényesítse diszes állását, melyen a város népének hálája és tisztelete bizonyára támogatni fogja. A választás kihirdetése után egy igen szép jelenet merült fel a képviselő testületben; midőn Székely János városunk ősz papja fel állott és szót kért indítvány tételére. Beszédében felfejtette a haza és nemzet állását a Tisza Kálmán tíz éves miniszterelnöksége alatt, s végül indítványozta, hogy e nagy érdemek elismerésül a képviselő testület feliratilag üdvözlje a miniszterelnököt s iránta való ragaszkodásának és hódolatának adjon kifejezést. A képviselő testület felállva, hosszas éjenzés között fogadta az indítványt s megbízta a tanácsot az ily szellemű felirattal haladéktalanul való elküldésére. Több ellenzéki képviselő és virilista volt jelen a közgyűlésen s azok egyhangu lelkes »éljen Tisza Kálmán!« hanggal járultak az indítványhoz. Szép jele a tiszta felfogásnak s a pártatlan igazság elismerésének. A jövő közgyűlés az aljegyző választását fogja megejteni. Vajha városunk ifju nemzedekéből e pályára is akadna jellemes munkás, szorgalmas tag!

Ismét szörnyű bányaszerencsétlenség. A Saarbrücken közelében lévő Camphausen-bányában sujtó lég következtében 217 bányász szerencsétlenül járt. Mostanáig csak 17 munkást sikerült megmenteni. — A »Frankfurter Journal«-nak jelentik St.-Johannból: Kamphausen tárnában a robbanás 11-én éjjel kevéssel 1 óra előtt történt. 17 bányásznak sikerült menekülni, körülbelül 200 munkás azonban eltemetett. A tárna összeomlott. A szelőkészülékek szintén szétromboltak. A mentési munkálatok javában folyak.

Öngyilkosság 18 évi fogság után. A stockeraui ligetben f. hó 11-én egy, a Dunaág tükre fölé hajló fán egy öreg ember fölakasztott holttestét találták. 17 frt 50 krnyi készpénzt s iratokat találtak nála, melyekből kitűnt, hogy az öngyilkost Baumgartner Lipótnak hívják, 61 éves volt s wolpassingyi illetőségű. Baumgartnert csak nemrég bocsátották ki a karthauzi fegyházból, hol gyújtogatás miatt 18 évig ült. A szerencsétlen embert beszentelés nélkül temették el.

* Dukes és Mezei régi s jó hírnévnek örvendő hirdetési irodáját bel- és külföldi lapok részére melegen ajánljuk a t. hirdető közönség figyelmébe. Irodahelyiség: Budapest, Dorottya-utca, Wurm-udvar.

Irodalom.

Uj napilap. Márczius hó 15-től kezdve »Magyar lap« cím alatt Budapesten uj politikai napi lap jelenik meg, melyet a lap saját nyomdája állít ki.

Előfizetési árak: egy évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr; az előfizetési összegek a kiadó-hivatalba (vas-utca 13. sz.) küldendők. A lap szerkesztője: Szalay Károly orsz. képviselő.

A »Gondúzó« 26. számának tartalma: »Az uj főispán«, regény, Tolnai Lajostól; Pompás ország, satyra Endrődi Sándortól; »A végzet«, regény, Margitay Dezsőtől; »Ki tette?« beszély, írta Kazár Emil; »Székely támad székely bánja«, történelmi regény P. Szathmáry Károlytól; Egy kis tévedés, adoma Szini Pétertől; »A gránátköves asszony.« Marlitt E. legújabb regénye, fordította Mártonffy Frigyes. A végzetes levél, humoresk. Ezeket követi a boríték érdekes tartalma. u. m. A magyar gazdasszony, vegyesek, talányok, talányfejtők és szerkesztői posta. A minden vasárnap megjelenő »Gondúzó« előfizetési ára: negyed évre 1 frt 50 kr, Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadó tulajdonoshoz küldendők: Budapesten, VII., dobuteza 14.

pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Előfizetési felhívás. Varsányi Gyula előfizetést hirdet egy 7—8 ivre terjedő költemény füzérre. Előfizetési ára 1 frt — diszkotésben 2 frt. Az előfizetési pénzek szerzőhöz, Budapest, dohány-utca 6. sz. küldendők. — Várjuk aakötetet, meglátjuk mi hoz.

„Legczélszerűbb sokozó táblázat.” Ez a czime azon táblázatnak, mely tanítók kereskedők hivatalok részére különösen nagy előnnyel bír, a meny nyiben négy a számú sokszorozási művelekedig minden egyel tétel könnyen mégtalálható. Szerzője, Bernardi István vasuti hivatalnok Losonczon óriási türelmének és szorgalmának adta bizonyítékátúezen szép munkával, melyet már ritka voltánál fogva is melegen ajánlhatunk. — Ára csak 30 kr.

Ingatlanok birói árverezése f. hó 23-án és 24-én.

Brassóban a telekkönyvi irodában. F. hó 23-án d. e. 9 órakor ifj. Szén János és neje bácsfalusi lakosoknak a brassói határon levő 8540 hrszámú ingatlanuk 15 frt kikiáltási ár mellett; birói kiküldött Ungur Péter kir. tsvzéki aljegyző. F. hó 24-én d. e. 9 órakor. — Nehai Girás Jánosnének a brassói határon levő 9768 hrszámú ingatlana 31 frt kikiáltási ár mellett; birói kiküldött Ungur Péter kir. tsvzéki aljegyző.

Bácsfaluban a községi irodában. F. hó 23-án d. e. 9 órakor Kiss Mihály bácsfalusi lakosnak a bácsfalusi határon levő ingatlanai 149 frt. 50 kr. kikiáltási ár mellett; az árverést a hosszufalusi kir. jbság foganatosítja. — F. hó 23-án d. u. 3 órakor ifj. Szén János és neje bácsfalusi lakosoknak a bácsfalusi határon levő ingatlanai 80 frt és 160 frt. kikiáltási ár mellett; birói kiküldött Ungur Péter kir. tsvzéki aljegyző.

Csernátfaluban a községi irodában. F. hó 24-én

délután 3 órakor nehai Girás Jánosnének a csernátfalusi határon levő ingatlana 61 frt kikiáltási ár mellett; birói kiküldött Ungur Péter kir. tsvzéki aljegyző.

Szentpéteren a községi irodában. F. hó 26-án d. u. 3 órakor Kiss Mihály és Kata bácsfalusi lakosoknak a szentpéter határon levő ingatlanuk 47 frt. kikiáltási ár mellett; birói kiküldött Jakab István kir. törvényszéki aljegyző.

Nyílt tér.)*

A „Gondűző” szépirodalmi hetilap

f. évi ápril hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid fennállása óta, rendkívül dús és változatos tartalmánál fogva oly pártoláshoz örvend, mely az irodalom terén valóban páratlanul áll hazánkban.

A „Gondűző” erkölcsöt nemesítő és lelket művelő, érdekesítő és gondokat űző olvasmányával kimeríthetetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A „Gondűző” munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértési Arnold, Kazár Emil, Éjszaki Károly, Endrődi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palagyi Lajos, Lévy Sándor, stb. stb.

A „Gondűző” továbbá megkezdte „A gránátköves asszony”, Marlitt E. világhírű regényének közlését, egyedül jogosított magyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendő említjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczky Bajza Lenke koszorús íróink ígéretét bírjuk, hogy a „Gondűző” számára írni fognak, mi által oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitűnőseit csoportosítjuk lapunk körül.

A „Gondűző” megjelen minden vasárnap 3½ ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1 frt 50 kr. félévre 3 frt.

Mutatvány számmal mindenkinek szívesen

*) Az e rovat alatt megjelenteknek sem tartalma, sem alakjáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

szolgálatunk ingyen és bérmentve, kivevéget hoz zánk fordul.

Az előfizetési pénzek legczélszerűbben postautalvánnyal a Gondűző kiadóhivatalába küldendők.

Székely Aladár,
a „Gondűző” kiadó-tulajdonosa,
Budapest, dob-utca 14.

Piaczi árak

Brassóban, 1885. márczius 6-án.

H e c t ó l i t e r	Buza	legszebb	6.—
		közepes	5.60
		vegyes	5.40
	Rozs	legszebb	3.80
		közepes	3.60
	Árpa	legszebb	3.80
		közepes	3.50
	Zab	legszebb	2.30
		közepes	2.10
	Törökbuza		3.—
K i l o g r.	Kása		4.50
	Borsó		5.60
	Lencse		5.60
	Fuszulyka		4.20
	Lenmag		10.—
	Burgonya		1.—
	Marhahús		—44
	Disznóhús		—48
	Juhhús		—24
	Faggyu (friss)		—32

Brassai piaczi árfolyam.

Brassó, 1885. márczius hó 21-én.

Román papirpénz a 20 frankos	8.68 vétel	8.72 eladás.
ezüstpénz a 20	8.60	8.65
Napoleon d'or (aranypénz)	9.78	9.79
Török lira	11.05	11.07
Orosz imperial	10.03	10.05
Arany	5.72	5.75
Orosz papirruble	126.—	127.—

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**
Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

HIRDETMÉNYEK.

GROSS ROSINA

ajánlja (56) 3-3

ezelőtt Gross Alexander néven ismert, ujonan berendezett tűzlethe-lyiségét a közönség pártfogásába.

Elvállal mindennemű a

kalapos szakmába vágó

megrendeléseket, úgy kijavításokat lehető legjutányosabb áron

Brassó, belváros, széles-utca 588.

szám alatti tűzlethe-lyiségében.

Szám 817./1885.

kir. ügy.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszterium 1885. február hó 13-án kelt 5802. számú rendeletével a csikszere-dai kir. törvényszéki fogház fel-építését 36.979 frt 57 kr. összeg ere-jéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosítá-sának biztosítása céljából folyó 1885. évi április hó 7-ik napjának délelőtti 10 órá-jára a csik-szeredai kir. ügyészség hiva-talos helyiségében tartandó egy szóbeli, mint zárt ajánlati versenytárgyalás hir-detetik.

Versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának el-

(60) 3. 3

vállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes fel-tételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel el-látott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig, a nyíltan versenyezni óhaj-tók pedig szintén 5%-nyi bánatpénzöket a tárgyalás megkezdése előtt nevezett ki-rályi ügyészségnél annyiul inkább headni igyekezzenek, mivel a későbbben érkezet-tek figyelembe vétetni nem fognak.

A szóban forgó munkálatra vonat-kozó műszaki művelet és részletes árlej-tési feltételek nevezett királyi ügyészség-nél, ezen kívül utóbbiak még a brassói és kolozsvári kir. ügyészségeknél naponkint a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Csik-Szereda, 1885. márczius 12.

A csik-szeredai királyi ügyészség.

Ritka alkalom!

Haláleset miatt

csak 200 frtért adom tűzlethe-lyisé-
gemet április hótól októberig az egész
hat hónapra

MAGTÁRNÁK VAGY BÁRMENŐ HASZNÁLATRA.
Értekezhetni **Ráth Zsigmondnál,**
Lencsér, 26. szám alatt.

Cserkéreg-eladás.

Háromszékmegyébe kebeleztet Zalán község katona-közbirtokossá-gának, a községtől ¼ órányira fekvő „Kóré” nevű erdejében 84 kat. hold 1450 □öl területen termelhető cser-kéreg, folyó évi ápril 8-án délelőtti 10 órakor, Zalán község házánál tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

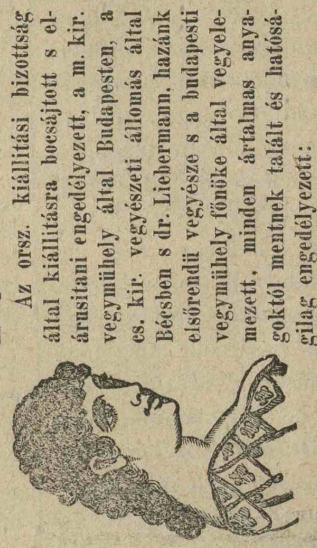
Az árverési feltételek Simon Gyula járási főerdésznel Seps-Szent-györgyön és alulirtnál Zalánban megtekinthetők.

Zalán, 1885. márczius 20.

Szabó Antal,
közbirtokossági elnök.

(66) 1—1

Rendkívül fontos a hölgyeknek!

Az orsz. kiállítási bizottság által kiállításra bocsajtott s el-árúsítani engedélyezett, a m. kir. vegyműhely által Budapestén, a es. kir. vegyszeti állomás által Bécsben s dr. Liebermann. hazánk elsőrendű vegyész s a budapesti vegyműhely főnöke által vegyele-mezt, minden ártalmas anya-goktól mentnek talált és hatósá-gilag engedélyezett:

a) JUNO-CRÉME

a bőr szépsége s üdőségének kitűnő fentartási szere; legjobb sikerrel használhatók mindennemű bőrtisztál-lanság, u. m.: szepők, az ugynevezett „vimmert” és májfoltok ellen. — Egy nagy tégely ára 1 frt 50 kr egy kis tégely 60 kr.

A hozzá szükséges s ártalmatlan gyógyfűvek s gyökerek hatálos nedvéből készült s kitűnő illatú

b) JUNO-SZAPPAN, — darabja 40 kr.

c) JUNO-PESZTA,

lathatatlan női szépsítő-szer. Ezen arczpaszta az arcz-nak rögön üde, természetes fehér színt kölcsönöz és az izzadságot az arczból foklétesen eltárlja, olyany-ra, hogy a legjobb szem sem fedezi fel, hogy az arcz praeparálva van. — Egy nagy tégely ára 2 frt, egy kis tégely 1 frt. Kapható fehér és rózsaszínben.

Bizsmuthból s a legártalmatlanabb anyagokból összeállított

d) Jaulusz-féle JUNO-RIZPOR,

egy doboz ára 60 kr. Kapható fehér, rózsas s créme színekben.

e) JUNO-FOGPOR.

Ezen fogpor ártalmatlan s hathatos anyagok ve-gyületét képezi s néhányszori használat után feltűnő fehérséget nyerne a fogak. — Egy doboz 50 kr.

E felsorolt női szépsítő-szer-különlegességek kapha-tók nálam: Jaulusz Regina, orvos leánya, női szépsítő-szer-különlegességek készítője, Budapest, VIII. k., Kerepesi út 11 sz. a. bolthe-lyiség s lakásomban VIII. k., Kerepesi út 39., III. emelet 10. ajtó, valamint Leuff illatszertésznél Váci-utca.

Megrendelések utánvét vagy készpénz előleges be-küldése mellett minden irányban pontosan s lelkiismeretesen eszközöltek.

(49) 2 — *

AVISO!

Van szerencsém m. t. vevőimnek s a n. é. közönségnek jelenteni, hogy kész **férfi-, fiu- és gyermekruha** raktáromat a bekövetkező idényre telje-sen ujonnan berendeztem és felszereltem.

Szives látogatást kér teljes tisztelettel

Novotny Károly Ad.

Brassó, felső-nagyutca 824.

HIRDETMÉNY.

Alulirt bátor vagyok a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy rak-táromon a következő cikkek a legjutányosabb áron úgy készpénz, mint havi, vagy hetenkinti törlesztésre kaphatók.

Kész férfi-, női- és úgy gyerek-öltönyök, minden fajta gyapju szövetek, köntös-kelmék, s vászonnémük is.

Továbbá minden faj tükrök, olajnyomatu képek, úgy közönséges, mint egész finom kivitelbe. — Fölkérem a t. cz. közönséget, ha saját házuknál szán-dékoznak velem értekezni, szives értesítésekre hajlandó vagyok megjelteni há-zoknál is.

Megrendelések úgy itt helyben, mint vidékre azonnal kieszközöltetnek.

Tisztelettel

Szölösy Ferencz.

(63) 1 3

Brassó, széles-utca, 590. sz.